

Φωτογραφικό προσκύνημα στην Αιθιοπία

/ [Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#)

Η έκθεση «Ethiopia. Spiritual Imprints», της Λίζης Μανωλά, είναι ένα συγκινητικό αφήγημα μέσα από 70 λήψεις, που εγκαινιάστηκε το περασμένο Σάββατο σε ειδικό εκθεσιακό χώρο του Fondazione Cini, το οποίο βρίσκεται δίπλα στο Αββαείο στο Σαν Τζόρτζιο Ματζόρε στη Βενετία.

Τις περισσότερες φορές πίσω από τον φακό ενός φωτογράφου αντιλαμβάνεται κανείς το βλέμμα, δηλαδή την κοσμοθεωρία του. Στην περίπτωση της Λίζης Μανωλά, διακρίνει κάτι ακόμα: το συναίσθημα, την ψυχική ιδιοσυστασία και ποιότητα. Στην έκθεση με τίτλο «Ethiopia. Spiritual Imprints», ένα συγκινητικό αφήγημα μέσα από 70 λήψεις, που εγκαινιάστηκε το περασμένο Σάββατο σε ειδικό εκθεσιακό χώρο του Fondazione Cini που βρίσκεται δίπλα στο Αββαείο στο Σαν Τζόρτζιο Ματζόρε στη Βενετία, η φωτογράφος μεταφέρει τον θεατή στα υψίπεδα της χώρας της Αφρικής, στις απαρχές της ορθοδοξίας. Στα τυπικά της χριστιανικής λατρείας που έχει τις ρίζες της πολύ πριν καταφτάσουν οι ιεραπόστολοι στην ήπειρο, μα κυρίως στην καρδιά μιας κοινότητας που έχει ακόμα κατάνυξη και πίστη.

Το πιο ενδιαφέρον στοιχείο είναι ο τρόπος με τον οποίον επιλέγει τα θέματα και τους πρωταγωνιστές των φωτογραφιών της: κάτοικοι, μέλη του ποιμνίου, ιερείς, πλήθη ορθοδόξων που παίρνουν μέρος σε λιτανείες ή στις μεγάλες γιορτές. Η Λίζη Μανωλά έχει η ίδια την ταπεινότητα που αντανακλάται στα δικά τους μάτια. Και

όταν σηκώνει τον φακό της να τους απαθανατίσει, το κάνει με απέραντο σεβασμό, σχεδόν με στοργή και όχι με την αλαζονεία ή τη φίλαυτη περιέργεια του Δυτικού που επισκέπτεται μια από τις φτωχότερες χώρες στην υφήλιο.

Η περιήγηση της Ελληνίδας φωτογράφου στον κόσμο ξεκίνησε πριν από πολύ καιρό. Έχει επισκεφθεί μέρη όπως η Ινδία, το Νεπάλ, το Περού, η Κολομβία. Πριν από μερικά χρόνια όμως, ανακάλυψε την Αιθιοπία και έκτοτε πήγε 8 συνεχόμενες φορές. Αντί να ασχοληθεί με τις φυλές, εκείνη εστίασε την προσοχή της σε αυτό το άγνωστο, σχεδόν απάτητο από επισκέπτες, τμήμα της χώρας, όπου η ορθοδοξία είναι συνυφασμένη με την καθημερινότητα. Και έτσι ξεκίνησε μια δυνατή σύνδεση, μια ιστορία με χιλιάδες λήψεις, επισκέψεις σε εκκλησίες που βρίσκονταν σκαλισμένες μέσα στην πέτρα πάνω σε γκρεμούς. Το ταξίδι εξελίχθηκε σ' ένα είδος προσωπικού προσκυνήματος.

Η έκθεση στη Βενετία –την οποία επιμελήθηκε η Νίνα Κασσιανού– είναι χωρισμένη θεματολογικά: από τον ιδιαίτερο εορτασμό των Χριστουγέννων που ονομάζονται Gena (Γέννα) μέχρι τη σημασία του σταυρού ως λατρευτικού αντικειμένου και τη θρησκευτική ζωγραφική – ο θεατής βυθίζεται σε ένα συναρπαστικό σύμπαν. Αυτό που προκαλεί εντύπωση είναι το βλέμμα των πιστών. Υπάρχει μια ανόθευτη αφοσίωση, ένα αίσθημα βαθιάς πίστης και ελπίδας που ίσως εμείς έχουμε χάσει. Αυτή η συνειδητοποίηση είναι που δονεί, φορτίζει, κάνει ξεχωριστές τις φωτογραφίες της Λίζης Μανωλά, οι οποίες θα εκτεθούν για ακόμα δύο μήνες στη Βενετία.

Παρά το ότι κάθε λήψη έχει τη δική της ξεχωριστή ιστορία, μια μικρή οδύσσεια πάνω σε υψώματα και κακοτράχαλα περάσματα, η φωτογράφος αρνείται με πείσμα να μιλήσει γι' αυτό. Ίσως να το θεωρεί πολύ προσωπικό ή ακόμα και εγωιστικό να δώσει τη βαρύτητα στις δοκιμασίες που η ίδια πέρασε για να μπορέσει να φτάσει στα δύσβατα σημεία που βρίσκονται οι εκκλησίες. Το σπουδαιότερο είναι ότι για να μπορέσει να σκαρφαλώνει εκεί, είχε μαζί της τον πιο ελαφρύ φωτογραφικό εξοπλισμό.

Κοντολογίς, οι υπέροχες φωτογραφίες που είδαμε στη Βενετία, αλλά θα δούμε και στο Βυζαντινό Μουσείο της Αθήνας σε μια έκθεση που θα διοργανωθεί το 2015, έχουν τραβηχτεί με απλά τεχνολογικά μέσα και έχουν ελάχιστη ή καθόλου επεξεργασία. Παρ' όλα αυτά τα χρώματα είναι εξαιρετικά εντυπωσιακά, τα φτωχικά ρούχα λάμπουν κάτω από το φως, οι ζωγραφισμένες εικόνες στις εκκλησίες έχουν μια λάμψη απόκοσμη.

Στόχος της Λίζης Μανωλά είναι να πει την ιστορία των ανθρώπων που συνάντησε, να κάνει μια αυτοψία πνευματικότητας και ψυχική καταγραφή στον τόπο και τους

κατοίκους, από το να οικειοποιηθεί μια διαδρομή σαν το δικό της οδοιπορικό. Μας ανοίγει την πόρτα μιας χώρας, μιας θρησκείας, ενός κόσμου χωρίς καθόλου να στέκεται στη μέση. Μας παρακινεί να μοιραστούμε τα δικά της βιώματα με απλοχεριά και ζεστασιά. Την ίδια αίσθηση αναδίδει και η έκδοση που μόλις τυπώθηκε με τίτλο «Ethiopian Highlands» από τον εκδοτικό οίκο Assouline, όπως άλλωστε και η προηγούμενή της δουλειά που είχε τίτλο «Certain realities». Τα φωτογραφικά αυτά λευκώματα χαρτογραφούν όχι μόνον τα ταξίδια της αλλά το κρυμμένο της θάρρος, την ορμή και τη δύναμη για ζωή, την ανάγκη της να μάθει, να μπει στην ουσία.

Από τις πρώτες Ορθόδοξες Εκκλησίες

Η Αιθιοπική Εκκλησία ονομάζεται Tāwāhedo. Ο όρος σημαίνει «Ενοποίηση» και αναφέρεται στο δόγμα του μονοφυσιτισμού που έχουν υιοθετήσει οι Αιθίοπες όπως και άλλες Ορθόδοξες Εκκλησίες (Αρμενική, Κοπτική, Συριακή). Θεωρείται από τις παλαιότερες Ορθόδοξες Εκκλησίες και η δημιουργία της τοποθετείται στους πρώτους αιώνες μετά τον Χριστό. Συχνά υπάρχουν στοιχεία από την εβραϊκή ή και τη μουσουλμανική θρησκεία, ακόμα και παγανιστικά ψήγματα. Οι γιορτές είναι κύριο χαρακτηριστικό της θρησκευτικής ζωής των χριστιανών της Αιθιοπίας. Το ημερολόγιο των 13 μηνών καθορίζει κύκλους νηστείας και εορτών, εκ των οποίων πολλές είναι αφιερωμένες στον Χριστό, την Παναγία και τους αγίους.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ ΠΟΥΡΝΑΡΑ

Πηγή: Έντυπη- kathimerini.gr